

Оскар і Рожева Пані (скорочено)

Ерік-Емманюель Шмітт

Ерік-Емманюель Шмітт

Оскар і Рожева Пані

Стислий переказ, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу

Розповідь ведеться від імені десятирічного хлопця на ім'я Оскар

Оскар пише першого листа до Бога і розповідає, що йому 10 років, він якось підпалив кота, собаку, будинок (здається, навіть підсмажив червоних рибок). Хлопчику не подобається писати, бо писати – це прибріхувати. Оскар зізнається, що його кличуть Яйцеголовий, бо він хворий на рак і живе у лікарні. Там у нього є друзі з прізвиськами Шинка, Ейнштейн, Поп Корн. Недавно Оскару зробили пересадку кісткового мозку, але на оглядах лікар Дюссельдорф мовчить і винувато дивиться, отже – все погано. Увесь поверх, медсестри, інтерни і прибиральниці жаліють Оскара, і це йому не подобається. Єдина, хто йому подобається у лікарні, — Бабця-Ружа. Ця бабця – найстарша з жінок у рожевих халатах, які приходять ззовні, щоб якийсь час побути з хворими дітьми. Бабця-Ружа подобається Оскару за те, що говорить про усе відверто, інколи навіть вживає погані слова, пояснюючи це тим, що колись була кечисткою з прізвиськом Душогубка з Лангедоку. Коли їх ніхто не чує, Бабця-Ружа розказує про свої великі турніри і чемпіонати.

Якось Оскар хотів поговорити про свою хворобу з другом Шинкою (його так прозивають, бо він дуже попечений і переніс 6 операцій). Шинка вважав, що лікарі невтомні і у них завжди повно ідей щодо операцій, які можна зробити. Коли Оскар повів мову про те, що для нього немає надії і він помре, Шинка "оглух", тобто нічого не говорив. Усі так робили в лікарні, за винятком Бабці-Ружі. Вона сказала: "Чому ти хочеш, щоб тобі про це казали, якщо ти й сам знаєш, Оскаре?" Саме тоді Бабця-Ружа запропонувала написати листа Богові, щоб не почуватися таким самотнім. Крім того, можна кожного дня звертатися до Бога з одним проханням, але просячи лише духовні речі. Отож першого листа Оскар написав про себе і свій стиль життя у лікарні. Хлопчик попросив Бога відповісти, чи він одужає.

У другому листі Оскар подякував Богу за отриману відповідь, адже йому вдалося підслухати розмову лікаря і батьків та про все дізнатися. Сталося все так: Оскар грався з Ейнштейном (у якого голова вдвічі більша за звичайну), коли Поп Корн (який страждав на ожиріння і важив 98 кг у 9 років) побачив через вікно машину Оскарових батьків і попередив друга. Оскару було дивно, що батьки приїхали, бо вони жили далеко і

кожного дня працювали, тож могли приїжджати лише у неділю. Він чекав на батьків у палаті, а коли ті не з'явилися, підійшов до кабінету лікаря Дюссельдорфа. Там і підслухав розмову про те, що він приречений на смерть. Батьки не змогли після цього піти до сина і подивитися йому в очі. Оскар подумав, що вони легкодухі, тож сховався у комірчині для віників, де провів решту ранку, бо комірчини для віників відчиняються не зсередини, а ззовні. Перспектива бути зачиненим у темряві його не турбувала, бо він більше не хотів нікого бачити.

Близько дванадцятої уся лікарня шукала хлопчика, та він не відповідав. Оскар трохи поспав, поки його не знайшла прибиральниця. Збіглися всі: лікар Дюссельдорф, старша медсестра, чергові медсестри, інші прибиральниці. Вони почувалися винними, тож Оскар став вимагати, щоб викликали Бабцю-Ружу. Лікар Дюссельдорф наказав знайти жінку. Коли жінка прийшла, хлопчик розповів їй, що лікар Дюссельдорф сказав батькам, що він помре, і вони втекли. Бабця-Ружа сказала, що цей випадок нагадує їй один з її турнірів, у якому вона знайшла вихід з важкої ситуації. І от зараз старенька пропонувала Оскарові такий вихід: написати Богові і розказати про ненависть до батьків. Хлопчик признався, що його батьки не вірять у Бога. Тоді Бабця-Ружа сказала: "Якщо твої батьки, які помиляються, не вірять у Бога, то чому б тобі не повірити у нього і не попросити навідатись до тебе?" Оскар погодився. Жінка мала право приходити не частіше двох разів на тиждень, але хлопчик сказав їй, щоб попросила лікаря Дюссельдорфа дозволу приходити кожного дня, інакше він ніколи не напише Богові. Бабця отримала дозвіл: протягом дванадцяти днів вона могла провідувати його щодня. Тоді хлопчик зрозумів, що йому залишилося жити 12 днів. Він заплакав. Бабці-Ружі на очі також навернулись сльози. А потім вона розповіла, що сьогодні, 19 грудня, треба повірити у легенду, яка стверджує, що протягом дванадцяти останніх днів року ми можемо спрогнозувати погоду на дванадцять місяців наступного року. Треба спостерігати за кожним днем, щоб отримати картину місяця в мініатюрі. 19 грудня характеризуватиме січень, 20 - лютий, і так далі, аж до 31 грудня, яке передвіщатиме грудень наступного року.

Бабця і хлопчик вирішили зіграли в цю легенду. Оскар мав спостерігати за кожним днем, кажучи собі, що цей день дорівнює десятьом рокам. Значить, через дванадцять днів йому виповниться сто тридцять років! Того ж дня Оскар написав Богу, що народився, а ближче до полудня йому виповнилося п'ять років. Увечері було уже десять. Скориставшись одним бажанням, хлопчик попросив Бога прийти у його свідомість.

Наступного дня Оскар виявив, що Бог не прийшов. З самого ранку Бабця-Ружа була вже біля Оскара і розповідала про бої. Потім запитала, чи подобається йому котрась з дівчат у лікарні. Оскару подобалася Пеггі Блу. У неї була складна хвороба блакиті, проблема крові, яка мусить, але не тече до легень і раптово надає всій шкірі блакитного відтінку. Вона чекала на операцію. Оскар мріяв захистити дівчинку від привидів, бо кожної ночі чув, як Пеггі Блу кричить. Хлопчик був несміливим, але Бабця-Ружа підбадьорила його, тим більше, за легендою йому було уже 15 років. Оскар

наважився, пішов до Пеггі і сказав, що вартуватиме вночі. Та тут на заваді йому став Поп Корн. Коли хлопці опинились в коридорі, Поп Корн сказав, що Пеггі – його дівчина, а Оскар хай бере Сандрін. У Сандрін, як і в Оскара, лейкемія але її лікування проходило успішно. Її називали Китайкою через блискучу чорну перуку з чубчиком. Коли Оскар підійшов до неї, Сандрін сказала, що її можна поцілувати. Оскар не міг зрефити, бо усі хлопці спостерігали за ним. Так він уперше поцілувався. Була саме неділя і цей поцілунок застали батьки хлопчика. Вони привезли багато подарунків. Оскар вважав, що в батьків проблеми зі спілкуванням, тож вони приносять дарунки, і марнують післяобідній час, читаючи правила гри та інструкції з використання.

Стислий переказ, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу

Пізніше Оскар пожалівся Бабці-Ружі, що Пеггі Блу заручена з Поп Корном. Стара знову переконала хлопчика піти до Пеггі і розповісти все, що на серці. Оскар хотів відпочити, бо останні часом усе більше спав, але стара сказала, що у 18 ніхто не стомлюється. Він пішов до Пеггі і признався, що вона йому подобається. Дівчинка нарешті заговорила і сказала, що хоче, щоб саме він захищав її від привидів. Оскар поцілував її, щоправда, у шоку. Цього дня Оскар попросив Бога, щоб Пеггі стала його дружиною.

Наступного дня це бажання здійснилося. Вночі, коли Оскар пішов охороняти Пеггі, він виявив, що стогнав Шинка, який корчився у ліжку через свої опіки. Оскар повернувся до Пеггі Блу, і вона запропонувала спати разом. Хлопчик заліз до неї в ліжку. Вони багато говорили, мріяли, лежали, спали. Вранці медсестри репетували, але закохані були щасливі. Коли ж прийшла Бабця-Ружа, Оскар розповів, що одружився вночі, бо вони робили все, що роблять одружені чоловік і жінка. Не спробували лише поцілунок з язиком, бо від цього можуть бути діти. Та насправді, Пеггі і Оскар два чи більше раз таки просовували язика. Після обіду хлопчик був втомлений, але Бабця пояснила, що від двадцяти до двадцяти п'яти років ми допізна розважаємось на вечірках, влаштовуємо свята, ведемо розгульне життя і не дуже про себе дбаємо. За це треба платити.

Жінка і хлопчик вирішили сходити до каплички у лікарні. Оскар був дуже здивований, побачивши, що Бог висить розіп'ятий на хресті. Це нагадало Оскару його самого. Хлопчик обурився і сказав, що коли б був Богом, не допустив би такого. "Подумай, Оскаре. Хто тобі ближчий: Бог, який нічого не відчуває, чи Бог, який страждає?" — сказала Бабця-Ружа. Вона пояснила, що ніхто не може уникнути страждань: ні він, ні його батьки, ні вона. Треба розрізняти два типи страждань: фізичне і моральне. Фізичний біль ми терпимо. А моральний – обираємо. Зовсім не обов'язково відчувати біль від думки, що помреш. Бо нам не відомо, що це таке. Отже, вибір за нами. Стара запропонувала хлопчику не боятись, а довіряти. Бо Господь на хресті терпить біль фізичний, але не відчуває моральних мук, адже вірує.

Потім Пеггі Блу і Оскар слухали історії Бабці-Ружі про її бої. Оскар цього дня

попросив Бога, щоб результат завтрашньої операції Пеггі Блу сприйняла як даність.

Наступного дня Пеггі Блу прооперували. Оскар відчув, що прожив десять жахливих років. Йому саме було 30 років, він зрозумів, що це період турбот і відповідальності. Бабця-Ружа пояснила хлопчикові, що хвороба і смерть – це даність, це не покарання. Він запропонував старій, що удочерить її, так як і свого старого ведмедика Бернара, якого всиновив того вечора, коли батьки принесли нового ведмедика. Увечері Бабця і Оскар провідали Пеггі. Цього дня у Оскара не було жодних бажань.

Оскару минуло від сорока до п'ятдесяти, і він робив цього дня тільки дурниці. Китайка сказала Пеггі, що цілувалася з Оскаром. Пеггі заявила, що між ними все скінчено. Вона навіть подружилася з Китайкою, аби дошкулити Оскару. А він дозволив поцілувати себе дівчинці, хворій на трисомію. Ейнштейн усе бачив і розповів Пеггі й Китайці. Тепер увесь поверх вважав Оскара гульвісою. Того ж дня Бабця-Ружа дізналася про це все і пояснила, що всі чоловіки у віці від сорока п'яти до п'ятдесяти років для заспокоєння перевіряють, чи можуть подобатися іншим жінкам, окрім тих, яких вони люблять. Оскар признався, що любить тільки Пеггі. Цього дня хлопчик попросив Бога, щоб вони з Пеггі помирилися. Наступного дня мало бути Різдво.

Зранку Оскар і Пеггі помирилися. Обое плакали, а Оскар ще й думав, що подружнє життя – класна штука, особливо коли вам мине п'ятдесят, і випробування вже позаду. Було Різдво, тож до Пеггі прийшло багато родичів, а батьків Оскара ще не було. Хлопець за допомогою Поп Корна, Ейнштейна і Бекона вибрався з лікарні і сховався у машині Бабці-Ружі, яка уже встигла відвідати хлопчика зранку і збиралася їхати додому. Бабця і хлопчик, якого вона не помітила, їхали довго і з перепонами. Оскар втомився і заснув. Коли прокинувся, навколо було темно, холодно і тихо. Він вибрався з машини, пішов сніг. Оскар цокотів зубами. Перед ним був великий освітлений будинок. Він попрямував до нього. Це було нелегко. Оскару довелося так підстрибнути до дзвінка, що він звалився на циновку. На ній його й знайшла Бабця-Ружа.

Стара відігріла хлопця і розповіла, що його шукає вся лікарня, а батьки втратили надію і повідомили поліцію. Бабця сказала, що давно спілкується з його батьками, яким сумно, що вона і Оскар добре порозумілися, а їм це не до снаги. Бабця сказала, що батьки теж колись помруть, але помруть самотніми, жалкуючи, що не зуміли порозумітися зі своїм єдиним дитям... Оскар попросив стару подзвонити батькам.

Бабця-Ружа повідомила лікарям, ті попередили батьків, які приїхали до Бабці-Ружі, і вони разом відсвяткували Різдво. Оскару було дуже весело, бо вони навіть подивилися матч кечу. Цього вечора у Оскара було бажання, щоб батьки залишалися такими, як були сьогодні під час святкування Різдва.

Коли Оскару "минуло шістдесят", він уже почувався не дуже добре. Бабця-Ружа подарувала йому статуетку Діви Марії, яка нагадувала хлопчику Пеггі, бо одяг і шкіра були такого самого блакитного кольору. Оскар мріяв, щоб Бог завітав до нього.

Наступного дня Оскар використав різдвяний подарунок Бабці-Ружі: рослину з Сахари, яка проживає своє життя за один день. Тільки-но насінину полито, вона пускає паросток, він виростає у стебло, яке обростає листочками і випускає квітку, та утворює

насіння, потім в'яне й засихає, і увечері все скінчено. Також Оскар читав з Пеггі "Медичний словник" і шукав слова "життя", "смерть", "віра", "Бог", та їх там не було. Бабця-Ружа порадила зазирнути до "Філософського словника", але вважала, що такі слова мають багато визначень. Коли прийшов лікар Дюссельдорф, Оскар наважився сказати йому, щоб не ходив з винуватим виглядом, бо він не Господь Бог, не треба перебирати забагато відповідальності на себе. Лікар щиро усміхнувся і поцілував Оскара.

Наступного дня Пеггі Блу повернулася додому. Оскар зрозумів, що вже ніколи її не побачить.

Іншого ранку Оскар побачив прихід Бога, коли запалювався світанок. Було важко, але Бог домагався: небо світліло, наповнювалося білими, сірими й блакитними тонами. Оскар зрозумів, що треба щодня дивись на світ так, ніби бачиш його вперше.

З кожним днем Оскар все більше спав.

Останнього листа до Бога написала уже Бабця-Ружа, бо Оскар помер. Жінка залишиться рожевою пані, але більше ніколи не буде Бабцею-Ружою, якою була лише для Оскара. Стара завдяки Оскару була дотепною, вигадувала легенди, навіть розумілась на кечі, бо всі ці історії вигадувала для нього. Завдяки йому вона сміялась і пізнала радість. Жінка записала, що протягом останніх трьох днів на журнальному столику Оскара стояла табличка. Він написав: "Тільки Господь має право мене розбудити".

Стислий переказ, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу